

nmsu

UNG LEDER

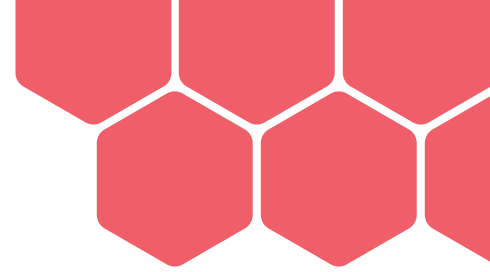

Lederkurset

Innhold i denne samlingen

- Skape forventninger og gode rammer for lederkurset
- Forventninger til ledere
- Leker som skaper inkludering
- Personlig vs. privat
- Håndtere ris og ros
- Ung leder - fordeler og utfordringer
- Globalt glimt: Å spørre Gud om hjelp
- Utdypende foredrag:
Lederskap - en introdokusjon

INTRO

Hvordan organisere Lederkurset?

Kurset er fleksibelt og kan arrangeres som månedlige samlinger, lederdøgn, lederhelg eller samlinger i kombinasjon med deltakelse på ungdomsleirer hos NMSU. Velg ut de temaene du ønsker å undervise for kursdeltakeren. Det er elleve temasamlinger å velge mellom. Kurset er svært praktisk rettet og du finner egne mål for hvert tema.

Det er lurt å sette av to timer til hver samling, men du vil finne kursmaterieell til mye mer. Kursmaterialet er selvforklarende og krever ikke mer enn en leder for å gjennomføre det. Likevel kan det være lurt med flere ledere for å gi gruppen best mulig oppfølging. Selv om noen oppgaver krever PC eller nett, kan kurset gjennomføres uten dette. La deltakerne få teste ut det de lærer i praksis på leir, arrangement eller trosopplæringstiltak i NMSU eller lokalmenigheten sin.

En god tilnærming til ungdommer som skal utvikle seg som ledere er «død mus pedagogikken». Den skaper rom for å snakke om det som oppstår underveis. Barn som ser en død mus på skogsstien vil stoppe opp og være nysgjerrig på hva dette er og hva som kan ha skjedd. På samme måte bør vi ta oss tid til å stoppe opp, og møte de spørsmål, undringer og refleksjoner som ungdommene gjør seg underveis i samlingene.

Forslag til kursplan, kopimaler, invitasjon og kursbevis etter fullført kurs ligger på nmsu.no

Hvordan gjennomføre samlingene?

Her finner du tips, forslag og forklaringer på hvordan samlingene er bygd opp og hvordan de kan gjennomføres.

Før samlingen

Send en påminnelse om tidspunkt for samlingen til deltakerne. Du lager rammen for kurset slik du ønsker det. Planlegg samlingen og velg ut hvilke øvelser som skal gjennomføres.

Når deltakerne ankommer

Øyekontakt, et hei og et smil fra deg som kursleder forteller dem at du har sett dem og ønsker dem velkommen når de ankommer kurslokalet. For ungdommene har det mye å si for resten av samlingen hvordan de blir møtt. Bruk gjerne tiden frem til samlingen starter på å snakke litt med dem, lytte til hva de har å si og bare være tilgjengelig for å bygge gode relasjoner med dem. Snacks, frukt og drikke kan være til stor glede for ungdommene når de ankommer, og skaper ofte god stemning dem imellom.

Start med en runde

En fin måte å starte hver samling på, er at alle setter seg ned og forteller litt om hva de tenker på/holder på med for tiden. Det trenger ikke være mer enn et par minutter per person. La alle ungdommene oppleve at de blir sett, anerkjent og lyttet til uavhengig av hva de ønsker å dele eller hvor personlige de velger å være. Ved å lytte til ungdommene lærer vi mer om hvem de er og hva som engasjerer dem. For mange ungdommer blir det også lettere å «logge seg på» samlingen, når de først får luften det som har engasjert dem tidligere på dagen. En slik delerunde gir også ungdommene erfaring med å snakke til andre, de får erfaringer med å lytte og med å følge med på det en person velger å dele.

Intro til dagen

Fortell ungdommene hva som er dagens tema. Si også noe om hovedtrekkene i resten av samlingen. Slik vet de hva som skal skje og når det blir pause osv. Du kan også bruke en av de kortere øvelsene/oppgavene knyttet til dagens tema, for å bygge opp forventninger og engasjement for dagens tema.

OPPDAG JESUS: Her legges det til rette for at ungdommene kan oppdage mer av Jesus og bli bedre kjent med ham. Opplegget tilpasses etter ungdommenes ønsker og modenhet. Bruk forslagene til å gi ungdommene en relevant tilnærming til en levende tro. Del tro med hverandre.

GLOBALT GLIMT: Hva kan vi lære av andre land og kulturer? Hvilke tilnærminger finner vi i andre land til temaene på «Lederkurset»? Unge voksne i 20-årene med tilknytning til NMSU eller Hald Internasjonale Senter deler glimt av sine erfaringer og opplevelser fra ulike land og kulturer. Det er inspirerende historier om både tro og ledelse i praksis.

ØVELSER OG AKTIVITETER: På en involverende måte møter kursdeltakerne temaet i praktiske øvelser og oppgaver. Disse skaper rammer for refleksjon, samtaler og erfaringsdeling med og mellom ungdommene. Øvelsene dekker hovedinnholdet i hver samling. Plukk og velg mellom de du ønsker.

Kort: Opptil 5-15 min.

Middels: 10-25 min.

Lang: 25-60 min.

Passer best for VGS-alder

Ressurser hentet fra 2:2 eller Lifeskills

UTDYPENDE FOREDRAG: Disse foredragene er laget for at ungdommer i vgs. alder skal få dybdeundervisning innenfor dagens tema. Her har dyktige mennesker delt sin kompetanse, for at kursdeltakerne skal være best mulig forberedt på utfordringer de kan møte som ledere for barn og unge.

Foredragene tar ca. 20 minutter å presentere. Det kan leses av ungdommene i plenum eller hver for seg, det kan fremføres ved hjelp av PowerPoint (som du finner på nmsu.no), holdes som foredrag av kursholder eller gi kursdeltakerne et foredrag hver som de skal forberede seg på hjemme i forkant av samlingene.

Avrunding

En tydelig avslutning hjelper ungdommene til å være tilstede i det som skjer frem til samlingen er over. Gi gjerne en oppsummering av de viktigste momentene i samlingen. Det kan gjøres på ulike måter, f.eks. ved å stille spørsmål knyttet til målene for samlingene, la ungdommene få noen minutter til å notere ned hva de har lært i en notatbok, to og to snakker sammen om hva de har lært eller det kan være en Kahoot om temaet. Involver ungdommene i opprydningen etter samlingene, slik at det blir en selvfølge for dem å bidra med dette som en del av det å være leder. Husk å gi ungdommene viktige beskjeder om leirer, ungdomssamlinger og påminnelse om dato for neste lederkurssamling. Avslutt på en hyggelig måte.

OPPDAG JESUS

Denne delen av kurssamlingen utformer du som kursleder. Legg den opp slik at ungdommene dine, med det utgangspunkt og troserfaringer de har, får et best mulig utgangspunkt for å oppdage mer av Jesus. Sett av god tid til «Oppdag Jesus», slik at ungdommene får god nok tid til å utforske, erfare og oppdage mer av ham.

Deltakerne på lederkurset har ulike troserfaringer; noen er vant til å snakke om tro og be sammen med andre, mens for andre kan dette være nytt, uvant og kanskje også litt skummelt.

Noen av ungdommene har vokst opp i kristne hjem, mens andre har ikke. Noen er trygge i troen sin og andre klarer ikke å tro. De fleste ungdommene beveger seg et sted mellom disse ytterpunktene og har også gjort seg noen erfaringer med det å tvile. Som kursledere må vi være bevisste på det spennet som fins hos ungdommene vi møter, og hjelpe dem til å oppdage mer av Jesus ut i fra de erfaringene de selv besitter.

Vår utfordring som kursleder blir å lage et trygt «rom» der alle føler seg komfortable og som en del av fellesskapet, samtidig som de også blir utfordret til åpne seg opp og aktivt ta del i samtaler, bønn og aktiviteter. Vi ønsker at dette skal bli en tid på hver samling som gir ungdommene mulighet til å bli kjent/bedre kjent med Jesus og få erfare mer av ham i sine liv. Gjennom å utvikle og vokse i egen tro vil ungdommene også ha bedre forutsetning for å dele videre en sunn tro med barn og unge de er ledere for.

Eksempler på innhold

BØNN

Vi tror på en Gud som er tilstede i, lytter til og responderer på våre bønner. Vi ønsker at ungdommene selv skal bli kjent med og fortrolige med bønn. En måte å bruke tid sammen med Gud på, er bønn. Det finnes mange måter å be på. La ungdommene oppleve ulike måter dette året, så de selv finner det de trives best med. Hjelp ungdommene til å dele trosslede og bønn med dem de er ledere for.

- Noen måter å be på: Høyt, inni seg, rope, kaste en ball til hverandre mens en sier høyt noe en vil takke Gud for, dele noe i små grupper og så takke og be for det som ble sagt, knelende, med løftede hender, med foldede hender, skriv et brev til Gud, skriv bønnen på et papirfly og send det ut til Gud, herme/gjenta setninger, «Popcornbønn» alle sier høyt et ord (ting de vil takke for eller be for), lese en salme fra Salmenes bok i Bibelen, be for hverandre, takk Gud for en egenskap hos personen til høyre for deg i ringen. Alle står i ring, en etter en ber høyt eller inni seg og sender det videre ved å klemme hånden til sidemannen, skrive ned på en lapp det du vil at sidemannen skal be for den neste uka.
- Flere måter å oppdage Jesus på gjennom bønn og tilstedeværelse: «Vår Far» (Matt 6, 9-13), lystenning, bønnevandring, bønnelabyrint, lyse velsignelsen, korse seg, dans, lytte til musikk, tegn eller mal det du vil uttrykke til Gud, gå en tur for å se Gud i naturen, bare være stille og lytte til Gud og lese i Bibelen.

ANDAKT

Andakter, bibeltimer, ord for dagen/å dele et bibelvers med en kort refleksjon rundt det og vitnesbyrd kan være trosbyggende for ungdommene. La ungdommene selv få teste ut det å sette ord på troen sin.

- Andakt holdt av kursholder som inspirasjon til deltakernes trosliv, og som eksempler på andakter så de får kjennskap til sjangeren
- Kursdeltakerne fordeler kurssamlingene mellom seg og holder en andakt på en samling. Slik får de erfaring med selv å planlegge og holde andakt, samt unges andakter kan være trosstyrkende for de andre ungdommene på kurset

- Dele vitnesbyrd med hverandre
- Bruk en andaktsbok for ungdom

BIBEL

- Bli kjent med bibelen, dens historier, unge mennesker som har hatt sterke møter med Gud, den store fortellingen som vi er en del av m.m.
- Lese fra boka «Utvalgt» av Helga Samset og Ellen Lande Gossner, en inspirerende bok med enkeltstående fortellinger om unge mennesker vi finner i bibelen.
- Bli kjent med et bibelvers. Hva med å utfordre ungdommene til å lære seg et bibelvers til hver samling?
- Kursdeltakere kan dele et bibelvers og fortelle hvorfor de valgte akkurat det verset

SAMTALE OM DAGSAKTUELLE TEMAER

- Gi rom for å undre, tenke, utforske og snakke sammen om dagsaktuelle temaer som kan være nyttige eller utfordrende i møte med troslivet til ungdommene. Hvilke temaer preger kirka for tiden? Hva opptar tenåringene for tiden?

LOVSANG

- Syng sammen. Bruk lovsanger som ungdommene kjenner til eller vakre salmer som de også møter i kirken. Involver gjerne ungdommer som er gode på sang og musikk til å lede dette.

TIDEBØNN

- For noen er det godt å kunne bruke ferdigskrevne formuleringer. Da kan tidebønn være fint. Bruk gjerne forslaget til tidebønn, her kalt kveldsliturgi. Den kan være en fin ramme på en samling som inneholder både bønn, sang, lyttening og andakt

Forslag til bønnevandringsposter

- Holde et lite kors i hånden/klemme hardt på det og fortelle Gud hva du er sinna for/på
- Bla i et atlas, velg et sted i verden som du vil be for
- Lytt til musikk
- Les et avsnitt i en bønnebok eller andaktsbok
- Skriv en bønn til Gud
- Tegn Gud/Jesus/DHÅ slik du opplever han
- Knytt en tråd rundt handledet ditt, som en påminnelse om hvor uendelig glad Gud er i deg
- Lag din egen rytme/sang til Gud ved hjelp av instrumenter og ting som lager lyd
- Takkevegg: hva er du takknemlig for? Skriv det på en stor plakat/Post-it-lapper på veggen/heng det på et tre
- Ta med deg en Post-it-lapp fra veggen. Der henger det lapper med navn på land NMS jobber i. Be for landet
- Forbønn
- Smak/lukt på noe av det Gud har skapt (frukt/blomster)
- Skriv det du er frustrert over og kast det i peisen/bålgryta
- På veggen henger et kart. Sett en knappenål på et sted, og be for de som bor der
- Skriv hva du er takknemlig for med hjelp av Banagrams/Scrabble-bokstaver
- Lystenning
- Nattverd
- Velsignelse med håndspåleggelse
- Ta med deg en lapp med et bibelvers på
- Salvelse
- En leder sier velsignelsen til deg
- Blomster m/bibelvers som åpner seg opp i vann
- Gå en liten tur sammen med Gud
- Legg en stein ved et kors, som symbol på at du kan gi det som tynger over til Gud
- Sett deg ned i et hjørne med puter/tepper/sofaer/rolig musikk der du kan slappe av sammen med Gud
- Legg en perle (ulike farger symboliserer forskjellige ting som f.eks. jeg har det vondt, jeg vil takke, jeg er sint, osv.) i en glasskrukke, når bønnevandringen er over løftes de opp og bes for
- Les misjonsbefalingen (Matt 11,28) i en oppslått Bibel. Hvordan preger den deg i din hverdag?
- En leder dypper fingeren i vannet i døpefonten og tegner et kors i pannen din som en påminnelse om dåpens løfter

Bønnevandringstips

1. Involver gjerne flere i planlegging, gjennomføring og opprydning
2. Velg bønnevandringsposter på forhånd
3. Lag plakater som beskriver postene
4. Finn det utstyret som postene trenger
5. Gjør alt klart før deltakerne kommer
6. Pass på brannsikkerheten om dere bruker levende lys
7. Dempet belysning og rolig bakgrunns-musikk skaper stemning
8. Gi alle en tydelig forklaring på postene før vandringen starter
9. Oppfordre alle til å være stille under vandringen

Kveldsliturgi

INNLEDNING

Kristuslyset tennes

L I Faderens og Sønnens og Den Hellige Ånds navn.

Alle Amen

L Bli hos oss, Herre.

Alle Det går mot kveld, og dagen heller.

SALME/MUSIKK/ANDAKT

LYSTENNING OG BØNN

L Gud er lys, det finnes ikke mørke i Gud.

Gud ser våre lys og hører våre bønner.

La oss tenne våre lys i tillit til Gud.

Hvis du vil kan du tenne et lys og be en bønn, høyt eller stille.

Tenn et lys for noe du tenker på, eller for et menneske du er glad i.

Liturgen avslutter med å tenne lys for alle ungdommene.

FADER VÅR

L La oss sammen be den bønnen som Jesus har lært oss.

Alle Vår Far i himmelen!

La navnet ditt helliges.

La riket ditt komme.

La viljen din skje på jorden

slik som i himmelen.

Gi oss i dag vårt daglige brød,

og tilgi oss vår skyld,

slik også vi tilgir våre skyldnere.

Og la oss ikke komme i fristelse,

men frels oss fra det onde.

For riket er ditt og makten og æren i evighet.

Amen

SALME/MUSIKK

VELSIGNELSEN

L La oss si velsignelsen sammen

Alle Velsign oss, Gud Fader!

Velsign oss, Guds Sønn!

Velsign oss, Gud du Hellige Ånd!

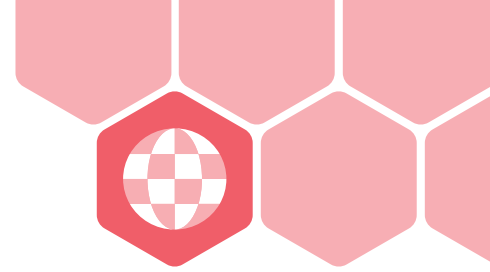
Amen.

Den som vil kan tegne seg med korsets tegn over brystet.

*Kveldsliturgien er
utarbeidet av Lyder
Sagens felleskapet og
Fagerborg menighet.*

GLOBALT GLIMT

MADAGASKAR

Å spørre Gud om hjelp

Mitt navn er Miranto, og jeg er 22 år gammel. Jeg er leder for en barneklubb, og for volleyballaget i min lokale kirke i Antananarivo på Madagaskar. Jeg synes det er et privilegium å få ha ansvar for disse aktivitetene. Det er fantastisk å være en del av Guds menighet og være en del av hans plan for alle tenåringene jeg er leder for. Det har hjulpet meg til å komme nærmere Jesus. Å være frivillig på disse tingene er ikke alltid lett, så jeg ber til Han og stoler på at Han hjelper meg. Det har alltid vært viktig for meg å kjenne at Gud er med meg, og at hans nåde er med meg i alt jeg gjør.

Derfor vil jeg fortelle mer om bønn i dag, og hvordan Guds tilstedeværelse styrker oss og gir oss det vi trenger. Før hver aktivitet så ber vi alltid. Det er for å minne oss ledere på at jobben vi gjør er ikke vår, men Guds. Og vi lærer også de unge å be i alle situasjoner.

I begynnelsen var det oss lederne som ba før og etter aktivitetene, men nå er det barna og tenåringene som ønsker å be. Det var litt utfordrende å finne en plass for oss å samles, for området kirken lot oss bruke var for altfor lite for alle aktivitetene vi hadde planlagt. Uansett, vi gav ikke opp. Vi prøvde å gjøre vårt beste på det lille området vi hadde og fortsatte å be til Gud om at han måtte gi oss en mer passende plass, siden det er over 60 barn og unge hver gang vi samles. Så, en dag, kom en gutt for å fortelle oss at faren hans hadde ansvar for et treningssenter som lå like ved kirka. Vi bestemte oss for å snakke med han og høre om vi kunne samles der hver søndagsmorgen. Dessverre sa han at stedet var opptatt fra klokka åtte om morgenen til klokka fire på ettermiddagen.

Vi var litt urolige, fordi vi regnet ikke med at noen av barna ville komme på samlingen om den var fra klokka seks til åtte på søndag morgen. Søndag er jo en dag for avslapning. Men etter mange kvelder i bønn, bestemte vi oss for å ha aktivitetene klokka seks om morgenen, siden det var den eneste muligheten. Vi var overrasket over å se så mange barn og tenåringer som dukket opp tidlig. Foreldrene fortalte at det var enklere å vekke dem før klubben, enn det var å vekke dem hver dag til skolen. Noen ganger våknet til og med barna av seg selv.

Jeg vil oppfordre dere ledere til å være ivrige i bønn, fordi det vi gjør er ikke alltid enkelt, men det er så stor glede å se Guds handlinger i alle situasjoner. Det er et stort privilegium å lede mennesker til Gud, og å huske på at Gud som vi tjener gjennom dette arbeidet, er trofast.

*Teksten er skrevet av Miranto Andriamiantiana.
Hun kommer fra Madagaskar og har vært student ved Hald internasjonale senter.*

ØVELSER OG AKTIVITETER

Navnelapp

MÅL MED AKTIVITETEN

- Lære hverandres navn
- Få innsikt i hvilke assosiasjoner kursdeltakerne har til det å være en god leder

TID

FORBEREDELSE/UTSTYR

- Ark og tusj

Alle bretter et A4ark til et navneskilt de kan ha foran seg på bordet. De skriver på navnet sitt og tegner en tegning som illustrerer hva de forbinder med å være en god leder.

Etterpå forteller alle navnet sitt og litt om det de har tegnet.

Kahoot om kurslederne

MÅL MED AKTIVITETEN

- Bli kjent med kurslederne
- «Ufarliggjøre» kurslederne

TID

FORBEREDELSE/UTSTYR

- Lag Kahoot på www.kahoot.com
- Skjerm å vise Kahooten på. Deltakerne må ha mobil med tilgang til internett.

Hvis det er flere ledere på lederkurset, kan det være en artig måte for deltakerne å bli litt bedre kjent med dem gjennom en Kahoot. Lag sju-ti spørsmål som både er funfact og «tørre fakta». Lag f.eks. noen spørsmål av typen hvem har sagt/opplevd/gjort dette med kursledernes navn som svaralternativer. La spørsmålene være både formelle og noe mer personlige, men ikke vær privat.

Forventninger til kurset

MÅL MED AKTIVITETEN

- Skape forventninger til kurset
- Kursholder får inntrykk av hva kursdeltakerne ser frem til
- Korrigere misforståelser om hva kurset innebærer

TID

Ta en runde der alle får fortelle litt om hvorfor de har meldt seg på lederkurset og hvilke forventninger de har til dette året/perioden.

Tips: Som ansvarlig for kurset kan du her være med og bekrefte de tingene som de ønsker å lære og som du allerede har lagt inn i planen. Kommer det forventninger du ikke har sett for deg, kan du bruke dette til å gjøre kurset enda mer relevant for ungdommene som deltar. Noen har kanskje ikke så mange forventninger, og det er helt i orden.

Bli kjent-leker med refleksjon

MÅL MED AKTIVITETEN

- Bli kjent med hverandre
- Lære noen leker med fokus på inkludering
- Refleksjon rundt en god bli kjent-kultur

TID TIDEN KAN TILPASSES

FORBEREDELSE/UTSTYR

- Penner
- Ballonger
- To myke baller
- Printe konkurranser på ark

SAMTALE

- Hva synes dere er viktig når vi har bli-kjent leker på leir?
- Hvordan kan vi legge opp til at leker føles trygge, gøy og inkluderende?

Ved å velge leker der alle deltar hele tiden kan vi unngå at leirdeltakere føler seg utenfor, ekskludert og på vent. Når vi har organiserte bli-kjentleker er det **KJEMPEVIKTIG** at vi velger leker der alle er med hele tiden og hjelper dem til å finne sin plass i fellesskapet. Nå skal vi leke!

LEK SAMMEN

Her er det noen leker som alle deltar på hele tiden. Hvor mange leker dere har, eller om dere leker dere helt ferdig, avhenger av hvor mange dere er og hvor god tid dere har på kurssamlingen. Det er viktig at dere setter av tid til samtale i etterkant av lekene. Refleksjon rundt spørsmålene skaper læring og gir kursdeltakerne mulighet til selv å finne ut av hva som skaper gode rammer for leking på leir.

«SNØBALLKRIG»

Alle skriver 5 ting om seg selv på et ark, men ikke navnet sitt. Arket krølles til en snøball, og det er klart for snøballkrig! Når du roper «stopp», stopper alle umiddelbart, og plukker opp hver sin snøball. Snøballen åpnes, og de skal nå finne ut hvem som laget snøballen.

HVEM ER DU?

Finn/pek på en ting i rommet som du synes representerer deg best, fortell de andre hvorfor

NOE TIL FELLES?

Del gruppa i to: finn fire ting dere har til felles, del «funnene» i plenum.

MIM DAGEN DIN

Mim en vanlig dag i livet til hverandre. En er forteller og de andre improviserer/dramatiserer hva som skjer.

NAVNELEK

En starter med å si navnet sitt "Jeg heter(si navnet ditt) og jeg liker(vis hva du liker ved å mime det). De andre gjetter hva aktiviteten er.

4 FAVORITTER

Del ut lappene med «mine favoritter». Alle fyller dem ut uten å skrive på navnet sitt. Saml inn alle lappene. Alle leser så etter tur opp hva som står skrevet på en tilfeldig lapp. Gjett i fellesskap hvem som har skrevet de ulike lappene. Ved mange deltakere kan dere dele i mindre grupper.

Mine favoritter

MIN FAVORITT FARGE:

MITT FAVORITTGODTERI:

FAVORITTINGEN Å GJØRE PÅ LEIR:

FAVORITTINGEN JEG ALLTID PAKKER MED MEG PÅ FERIE:

VÅRE EIENDELER

Del inn i mindre lag med fire-åtte personer. Hvert lag får «Våre eiendeler» lappen. Bestem hvem som skal skrive i hver gruppe med å si f.eks. den med lengst hår, flest søsken, eldst osv. Laget får poeng for hver person som har med seg gjenstanden. Dere kan bare telle en gjenstand pr. person. Det laget som har flest poeng totalt vinner.

Våre eiendeler

HVA?	ANTALL SOM HAR MED SEG DETTE
Penn	
Tannkrem	
Noe som er grønt	
Laken	
Bibel	
Rene sokker	
Briller	
Ryggsekk	

FLEIP ELLER FAKTA?

Alle sitter i en ring. Etter tur sier alle først navnet sitt, så en ting om seg selv som er fleip og en som er fakta. De andre deltakerne skal så bli enige om hvilken av påstandene som er fleip. En mer omfattende versjon av denne finnes som egen oppgave i «Øvelser og aktiviteter»

BALLONGLEK

Hvis det er mange deltakere kan det godt deles inn i grupper på 6-8 personer. Still dere i en sirkel og hold hverandre i hendene. Uten å slippe hendene skal dere gjøre det dere kan for at ballongen ikke skal komme ned i gulvet. Hvis den likevel kommer borti «mister» gruppen mulighet til å bruke hendene sine. Etter hvert som ballongen er nedi flere ganger mister gruppen mulighet til å bruke albuer, knær, hode, lår osv. for å holde ballongen i luften. En variasjon er å bevege ballongen fra et sted til et annet.

BLI-KJENT BINGO

Del ut et «bingobrett» til hver. Alle skal så gå rundt og finne andre deltakere som kan svare ja på et av spørsmålene på brettet. Den som kan svare ja, signerer på brettet ditt.

Har fødselsdag på sommeren:	Liker å stå på ski:	Er glad i sjømat:
Slukker lys i rom du ikke er i:	Går på lederkurs i år:	Har vært leder på NMSU-leir:
Har mørkt hår:	Har to eller fler søsken:	Er et A-menneske:

STEIN, SAKS OG PAPIR – MED MENNESKER

Del deltakerne inn i to lag. Lag en strek som er midtlinje. Lag så en strek like langt unna midtlinja på hver side som er frisonene til hvert av lagene (som på en kanonballbane). Lagene samler seg i sin frisone og bestemmer seg for om de skal velge stein, saks eller papir. Så møtes lagene på midten. En leder roper «stein, saks papir» og på «papir» så viser alle det tegnet de har blitt enige om på lagene sine. Hvis ditt lag vinner, skal du jage det andre laget tilbake til sin frisone, og forsøke å fange (ta på) det andre lagets deltakere før de når dit. Hvis ditt lag taper, må du skynde deg tilbake til din frisone før du blir tatt. De som blir tatt skifter til det andre laget. Leken er ferdig når alle er på det samme laget.

PRESENTER HVERANDRE

To og to får først litt tid sammen for å stille hverandre noen spørsmål for å lære mer om hverandre. Presenter så hverandre i plenum.

NAVNELEK MED GARNNØSTER

Del deltakerne i to ca. like store grupper. Gruppene danner hver sin sirkel der de ser inn mot midten. Hver gruppe får et garnnøste. En person begynner med å kaste nøstet til en tilfeldig person i gruppen. Samtidig må han/hun si navnet på personen som skal ta imot nøstet. Den personen som får nøstet må kaste det videre med en gang og si navnet på den personen det kaster til. Sier den som kaster feil navn eller får black out, må han/hun bytte til den andre ringen. Avslutt leken før deltakerne går lei.

AUTOGRAFJEGEREN

Her må det gjøres litt forarbeid med å lage et ark med ulike påstander. Eks: 1. Jeg har ikke Facebook____ 2. Jeg har vært på NMSUleir minst tre ganger____ 3. Jeg kan fortelle deg en vits nå____ Deltakerne får utdelt et ark hver. De skal så gå rundt og spørre de andre om påstandene, finner de noen som kan svare ja til påstanden så signerer den som kan det, på arket til den som spurte. Det er om å gjøre å bli først ferdig. Er gruppen stor nok, er det fint å si at ingen kan signere flere ganger på samme ark.

OPPSUMMERING AV BLI-KJENT LEKER

- Hvordan opplever dere det å være med på disse lekene?
- Hvilke talenter trengte du for å leke disse lekene?
- Finner dere noen fellestrekk på disse bli-kjentlekene?
- Hvem tok lederansvar når det trengtes i aktivitetene og lekene? Hvorfor ble det slik?
- Er det leker der du følte deg litt utenfor fellesskapet? Hvordan kan vi unngå det når vi har leker for barn?
- Et par av disse lekene innebar fysisk kontakt. Når er slike berøringer upassende? Og når er de med på å skape trivsel og engasjement for lekene?
- Hvorfor er det viktig å lære hverandres navn så raskt som mulig?
- Hva er fordelene med å arrangere bli-kjentleker på leir og trosopp-læringstiltak?

Personlig vs. privat

MÅL MED AKTIVITETEN

- Forstå forskjell på det å være personlig og det å være privat
- Bevisstgjøring på hva det er greit å dele fra eget liv, og ikke, med deltakere

TID

FORTELL TIL KURSDELTAKERNE

Hva som er personlig og hva som er privat tolkes forskjellig. Noe er personnavhengig, noe handler også om hvilken rolle du har og settingen du opptrer i. En ansatt i et fengsel vil ikke dele informasjon om seg og sin familie som kan bli brukt som en trussel tilbake. I NMSU har vi ikke like strenge skiller mellom det personlige og private, noen ganger er jo familien med på leir. Det vil alltid være en vurderingssak hvor skillet mellom personlig og privat bør gå når du er leder.

Å være personlig, men ikke privat, betyr at du skal la andre få bli kjent med deg og den du er, men ikke alle skal få innsyn i alle detaljer i livet ditt. Noe er forbeholdt de du kjenner best og står nærmest.

En del sykdommer, traumer, kriser og personlig info om deg selv kan det være at du ikke skal dele med andre enn de som står deg nærmest (familie og gode venner) eller hjelpeapparatet. Som leder skal du ikke betro deg til de du er leder for med informasjon som ikke er allment kjent eller som du ønsker å holde hemmelig. En deltaker skal slippe den belastningen det kan være å holde på en hemmelighet.

Det er også sunt å sette noen rammer selv for hvem som får vite hva om deg. Det er heller ikke alt en deltaker har behov for å vite om oss. Vi er ledere, ikke bestevennene deres. Det er veldig lov å fortelle nysgjerrige deltakere, på en fin måte, at det ikke er alt du ønsker å dele om deg og livet ditt. På samme måte skal deltakere slippe å dele ting de ikke vil dele med oss.

Husk: du har alltid mulighet til å snakke med hovedleder eller ansatte i kirka/NMSU om det er noe du har behov for å dele som du synes er vanskelig. Er det noe som er vanskelig for deg, så er det bedre at du tar det opp med noen som er i en lederrolle over deg. Deltakere skal ikke brukes som sjelesørgere eller terapeuter for oss som er ledere.

Som leder er du i en rolle. Samtidig må du gjerne la deltakere bli kjent med deg og gi dem et inntrykk av hvem du er også utenfor en ledersetting. Å være personlig og ærlig kan være med på å bygge mange gode relasjoner mellom ledere og deltakere.

- Hva vil det si at noe er personlig?
- Og hva betyr det at noe er privat?
- Hva er forskjellen?
- Hva deler vi med hvem?
- Hvor personlige kan vi være med hverandre her på kurssamlingene?
- I hvilke situasjoner kan det være ok å dele noe som er privat på kurset?
- Hvor synes dere grensa går mellom personlig og privat, når dere er ledere for barn og ungdommer?

OPPGAVE

Alle skriver ned en påstand, som det er mulig å svare enig eller uenig på. Ved å skrive ulike påstander om hva du ville delt fra ditt eget liv i en setting, får kursgruppen reflektert rundt hvor grensen mellom personlig og privat går for dem. Påstandene skal være oppdiktete og anonymisert.

F.eks. «Jeg snakker med en jente som er redd for å sove på et nytt sted på kvelden. Jeg forteller henne at jeg selv har vært redd for det samme tidligere, og deler noen erfaringer med hva som hjalp for meg.»

Samle inn påstandene. Alle deltakerne stiller seg i midten på gulvet. Du le-

ser opp en påstand, deltakerne velger om de går til den ene siden om de er enige (i at det var greit å dele dette), eller den andre siden om de er uenige (dette ble for privat å dele). De snakker så sammen om hvorfor de valgte det svaret på påstanden. Noe kan også tas i plenum. Samle alle på midten igjen. Fortsett med de neste påstandene.

SAMTALE

- Når er det bra å dele fra eget liv?
- Hva er det bra å dele?

Hva forventes av deg på leirer og på arrangementer?

MÅL MED AKTIVITETEN

- Avklare hvilke forventninger NMSU har til sine ledere på leir

TID

FORBEREDELSE/UTSTYR

- Punktene som omhandler forventninger printes, eller kjøres opp på prosjektoren.
- Eventuelt legge til lokalt tilpassede forventninger
- Ark eller PC til å notere ned ledernes forventninger på

- Forklar at vi har noen forventninger til alle lederne på leiren, både hovedleder, voksne ledere og ungdommer som er ledere.
- Les punktene. La gjerne alle lese et punkt hver.
- Snakk sammen om hvilke forventninger ungdommene selv har til det å være leder.
- Hvilke forventninger har ungdommene til hovedleder og til NMSU når de er med på leir. Lag en liste over punktene dere kommer frem til.

FORVENTNINGER TIL DEG SOM ER LEDER PÅ NMSU-LEIR

- At du er klar over at dette er en leir som arrangeres av Det Norske Misjonsselskaps barne- og ungdomsorganisasjon (NMSU) og at du respekterer det vi står for. I all hovedsak; vi tror på Jesus Kristus som vår frelser
- At du forbereder så mye som mulig av dine oppgaver i forkant av leiren
- At du tar vare på deg selv under leir. Hvis du kjenner at du trenger hvile, si ifra og trekk deg litt tilbake
- Hvis du skulle få vite ting som bør gjøres noe med i samtale med leirdeltagere, si ifra til hovedleder på leiren
- At du er bevisst på at situasjoner og samtaler med leirdeltakere kan bli brukt mot deg. Ta forhåndsregler for misforståelser, dette gjelder f.eks. fysisk kontakt. Vær aldri alene på rom med deltager. Vi hjelper i hovedsak deltakere med samme kjønn ved legging, godnatrunde på rommene, forbønn m.m.
- At du er et forbilde i det du sier, men ikke minst i det du gjør. F.eks. kom til tiden, ledere sprer seg i matsal og møtesal, ordbruk, følger leirregler, snakker positivt om andre osv.
- At du er med og ber for leiren, deltagere, ledere og program. Vi tror på en Gud som lytter, responderer og er tilstede i vår bønn. Vi tror leirene blir bedre når vi tar oss tid til å be
- At du er tilstede for deltakerne på en trygg og positiv måte. Vi ønsker at deltagerne skal kunne oppleve at vi lederne kan være samtalepartnere også utenom gruppetid/fellesopplegg. Dvs. at hvis lederen har overskudd, bli gjerne med å spille et spill, snakk i vrirletider og lek med deltakerne. Noe av det aller viktigste vi kan gjøre, er å bruke av vår tid sammen med deltakerne.
- At du har lest og satt deg inn i «Sikkerhets- og beredskapsplanen» for leiren
- At du som leirleder (gjelder de over 15 år) har søkt om og levert gyldig politiattest i forkant av leiren
- At du er tilstede i det du gjør og ønsker å utvikle deg som leder

Gode ledere er...

MÅL MED AKTIVITETEN

- Reflektere rundt hva god ledelse er
- Bygge forventninger til hva kurset kan lære dem

TID

FORBEREDELSE/UTSTYR

- Penn
- Post-it lapper

OPPGAVE

Alle deltakerne får en penn og en del av en Post-itlappbunke. Alle skriver så ord de assosierer med det å være en god leder for barn og unge (eks. tydelig, tålmodig, omsorgsfull). Et ord på hver lapp. Klistre lappene godt synlige utover på bordet/veggen etter hvert som dere skriver dem.

Tips til deg som er kursleder: her kan det være fint for deg å skrive på ord og egenskaper som du selv synes det er viktig å fremheve for kursdeltakerne, eks «Ta ansvar» (knyttet opp til det å forberede seg, gjennomføre og rydde/avslutte de oppgavene du har tatt eller fått ansvar for), «være på tiden» (om å være presis når ulike ting starter, gi beskjed ved forsinkelser, gi tilbakemelding på hva du har tid/ikke tid og kapasitet til).

Når ungdommene ikke kommer på flere beskrivende ord, får de en ny oppgave knyttet til disse lappene:

- Alle plukker ut to lapper hver, som er ting de ønsker å bli bedre på dette året. Når alle har valgt to lapper hver, forteller de hva som står på lappen og hvorfor de valgte denne (eventuelle oppfølgingsspørsmål: hvordan kan du bli bedre på dette? Hva kan jeg som hovedleder gjøre slik at du opplever det som trygt å øve på å bli god på dette i år?)
- Deretter plukker alle to lapper med ting de allerede er god på. Alle deler så hva som står på lappene og forteller hvorfor de valgte akkurat disse lappene (oppfølgingsspørsmål: på hvilken kan du bruke dette på leir/trosopplæringstiltak? Har du noen tips til hvordan andre leder kan øve seg på å bli god på akkurat dette?)

Konstruktiv kritikk og ros

MÅL MED AKTIVITETEN

- Kjenne til formål med lederutvikling
- Kjenne til hensikt med ros og konstruktiv kritikk
- Skape rom for å prøve og feile, for å utvikle oss

TID

Vær tydelig på at nå er vi på kurs for å lære, for å utvikle oss og da vil det bli mye prøving og feiling.

Vi skal hoppe ut i ting og sannsynligvis vil alle pushe noen grenser i løpet av året. Andre ledere, kursinstruktører, ansatte og frivillige dere møter på i løpet av kurstiden, ønsker at dere skal ha det moro på kurset og at dere skal bli enda flinkere i rollen som ledere. Det er derfor kjempeviktig at dere vet at når noen gir dere tilbakemeldinger (både ros og skryt, men også ting som kan oppfattes som kritikk), så er det IKKE kritikk av dere som personer. Det er tips, råd og bevisstgjøringer som dere kan velge å ta til dere, reflektere rundt og strekke dere mot for å utvikle dere i lederrollen. Alle tilbakemeldinger vi gir dere er fordi vi ønsker å gi tilbakemeldinger som kan sette i gang tankeprosesser og refleksjoner hos dere, som gjør dere til ENDA bedre ledere gjennom kursperioden (men også etter at dere er ferdige med kurset)!

SAMTALE

- Hvordan opplever du det å få skryt?
- Og konstruktiv kritikk?
- Hvordan kan vi gi ros så det oppleves troverdig?
- Hvordan kan vi gi konstruktiv kritikk så det oppleves nyttig og ikke demotiverende?
- Hva må til for at vi får en kultur der det blir positivt å gi hverandre råd og tips for å bli enda dyktigere ledere?

ØVELSE

- Øv på å gi hverandre ros. Gi noen eksempler, slik at rosen ikke går på utseende, men på person. F.eks. du er god på å sette ord på det du mener, du er dyktig til å skape engasjement i gruppa, du er god til å inkludere alle osv.
- Øv på hvordan vi kan gi konstruktiv kritikk. Dikt opp og finn på tilbakemeldinger til hverandre. La flere gi innspill til hvordan en slik konstruktiv kritikk kan oppleves (vi kommer alle med ulike erfaringer, bagasje, selvbilde og selvtillit som påvirker hvordan tilbakemeldinger kan oppleves) og hvordan den eventuelt kan bli sagt på flere/andre måter uten at budskapet forsvinner.

Gruppens grunnlov

MÅL MED AKTIVITETEN

- Bli enige om spillereglene for kurssamlingene

TID

FORBEREDELSE/UTSTYR

- Ark og penn

Lag en grunnlov, på ca. 10 lover, for hvordan kursgruppen skal arbeide gjennom hele kurset. Lovene bør omhandle:

- Hvordan dere skal kommunisere best mulig
- Hvordan dere skal arbeide
- Hvordan dere skal håndtere eller unngå konflikter
- Hvordan dere skal bidra best mulig
- Hva som er gruppens mål og hvordan dere vil nå det

 Øvelsen er, med enkelte justeringer, hentet fra 2:2-kurset.

Brev om det å være leder

MÅL MED AKTIVITETEN

- Bevisstgjøring rundt hvordan egen lederrolle skal praktiseres
- Bevisstgjøring rundt egeninnsats for å utvikle seg som leder

TID

FORBEREDELSE/UTSTYR

- Ark og penn

Alle skriver et brev til seg selv: hvordan ønsker du å være som leder? Sett deg gjerne tre-fem mål om hvordan du vil være i lederrollen. Hva vil du gjøre for å nå de målene?

FORSLAG TIL OPPFØLGING:

Alle legger brevet i hver sin konvolutt med navnet sitt på. Halvveis i kurset (gjern e etter en praksis) deles brevet ut igjen til kursdeltakerne som får lese dem.

SNAKK DA SAMMEN OM:

- Er du på rett vei, når det gjelder å være den lederen du vil være?
- Har du nådd noen av målene dine? Hvordan? Hva må du gjøre videre for å nå dem?
- Har tankene om hvordan du ønsker å være som leder endret seg så langt i kurset/etter praksis?
- Er det nye mål eller måter å være på som leder som du tenker er viktig, utifra de erfaringene du nå sitter med?

Vlogg om å være kristen leder

MÅL MED AKTIVITETEN

- Refleksjon og bevisstgjøring rundt det å være kristen leder

TID

FORBEREDELSE/UTSTYR

- En mobil med videoopptaksmuligheter på hver gruppe
- PC og prosjektor til å vise frem Vlogginnslagene.

SAMTALE:

- Kristen leder: hva vil det si?
- Hvilke forskjeller er det i utøvelsen av lederrollen på det å være en kristen ungdom som er leder, og en ungdom som er leder på en kristen leir/i kirka?

Del kursdeltakerne inn i tre grupper. De skal lage hver sitt vloggeinnslag (videobloggen skal ikke publiseres, kun brukes som et arbeidsverktøy i denne aktiviteten). Hver gruppe skal ta opp begge punktene under:

- Hva vil det si å være en kristen leder?
- På leir forholder vi oss bl.a. til disse
 - *deltakere*
 - *de andre lederne*
 - *Gud, Jesus og Den hellige ånd.*
- Hvilken innvirkning har det på disse tre gruppene at vi er ledere med et kristent fokus?

VIS VLOGGENE I PLENUM.

- Er det noen som oppdaget eller lærte noe nytt om det å være leder i en kristen setting når dere jobbet med å lage vloggen?
- Hvordan er det å være kristen leder sammenlignet med å være en sekulær leder?
- Hvordan kan det at vi er på lag med Gud være med på å redusere stress og usunne forventninger til det å være den perfekte lederen?

TIPS

Forslag til vinklinger du kan utfordre ungdommene på er f.eks.:

- Overfor deltakere: du er forbilde, barna er ofte opptatt av rettferdighet, nysgjerrighet på Jesus
- Overfor medledere: gi hverandre tilbakemeldinger så vi hele tiden utvikler oss som gode ledere, spill hverandre gode, vis at du respekterer og verdsetter medledere
- Overfor Gud: vi er ikke alene i det vi gjør, Jesus som forbilde, bønn

Fleip eller fakta-leken

MÅL MED AKTIVITETEN

- Bli bedre kjent
- Bli trygge på hverandre
- Legge til rette for fellesskapsfølelse i kursgruppen
- Lære nye inkluderende bli-kjenteleker

TID

FORBEREDELSE/UTSTYR

- Kjøpe saltstenger

Dette er en lek som fungerer best når dere sitter rundt et bord, så alle kan se hverandre. Er kursgruppen veldig stor kan det være fint å dele inn i grupper på 6-10 stk. Alle tar like mange saltstenger (hvor mange avhenger av hvor god tid dere har satt av, men 7 stk. kan være et fint antall). Så starter en av ungdommene med å fortelle en påstand om seg selv (eks. jeg har to søstre, jeg kan spille tuba, jeg har vært i Lofoten, jeg synes det er gøy å se på nett-tv). Hvis de andre tror dette stemmer, legger de en av pinnene sine loddrett foran seg. Hvis de ikke tror det stemmer, legger de en av pinnene sine vannrett. Personen som fortalte noe om seg selv sier nå om det var sant eller ikke. De som tippet feil, må spise/knekke den ene pinnen sin. Slik fortsetter det videre til neste person. Selv om noen har mistet alle pinnene sine, er de likevel med og sier en påstand om seg selv når det blir deres tur. Vinneren er den som har pinner igjen tilslutt.

Ung leder

MÅL MED AKTIVITETEN

- Kjennskap til unge ledere i Bibelen, som kan være forbilder for oss
- Hvordan utnytte fordeler og håndtere utfordringer ved å være ung leder?
- Bevisstgjøring rundt det å lære ledelse av andre og hverandre

TID

UNGE LEDERE I BIBELEN

I Bibelen finner vi flere eksempler på unge mennesker som hadde lederansvar. Bli gjerne bedre kjent med dem ved å lese mer om dem når du kommer hjem. De var helt alminnelige ungdommer og unge voksne som valgte å følge Jesu. Etter hvert fikk de større og større ansvar. Noen av dem hadde få år med skole (slik som disiplene), mens andre var høyt utdanna. Jesus hadde bruk for alle. Han så dem for den de var og gav dem spennende oppgaver og utfordringer som de kunne vokse på.

Tolv unge mennesker ble Jesu sine disipler. Dette var gutter som sannsynligvis gjorde det for dårlig på skolen til at de fikk fortsette. På den tiden var det nemlig vanlig at guttene gikk i lære hos en Rabbi. Han var ekspert på de jødiske skriftene, regler og lover. Om elevene ikke var dyktige nok, fikk de ikke fortsette. Siden disiplene jobbet med familiens yrke, kan vi anta at de ikke var skoleflinke nok til å få gå lenge i lære hos en Rabbi. De gikk da i fedrenes fotspor og fikk lære seg deres yrker. Jesus inviterte disse unge mennene til å følge ham. Jesus så dem og deres potensiale, han så at de var gode nok slik Gud hadde skapt dem, selv om de hadde blitt forkastet av «skolesystemet». Han ønsket å bruke deres talenter, utvikle dem som ledere, lære dem opp og gi dem en viktig rolle som «menneskefiskere». Disse unge mennene valgte å følge Jesus og fikk lære masse av ham. De opplevde mange hendelser, helbredelser og møter med mennesker som styrket deres tro (selv om de også tvilte innimellom) på Gud. Det gav dem et godt grunnlag for å lede mange mennesker til tro på Jesus.

Vet dere hvor gammel Maria var da hun fikk vite at hun skulle bli mor til Jesus? Hun var sannsynligvis like gammel som de som skal konfirmeres i kirken din er nå. Sammen med Josef fikk hun ansvaret for å passe på og oppdra Jesus. En ung jente som fikk tjene Gud. Hun ble et stort forbilde for mange, ved å dele av sin tro, tid, ting og talenter.

Timoteus var en av Paulus medarbeidere og var en relativt ung leder. Kanskje har dere hørt dette bibelverset før? «La ingen forakte deg fordi du er ung» det finner vi i 1.Tim 4,12. som er et av brevene Paulus skrev til Timoteus. Selv om Timoteus var ung, var han både dyktig og trofast i oppgavene han hadde fått. Han ble vist tillit og fikk veiledning og oppmuntring fra Paulus.

Hvilke utfordringer tror dere disiplene, Maria og Timoteus kunne møte på som unge ledere i en kultur der det stort sett var eldre menn som fikk de viktige lederrollene?

Hva kan vi lære av disse unge lederne i Bibelen?

Hvordan kan Bibelen være med på å gjøre oss til bedre ledere?

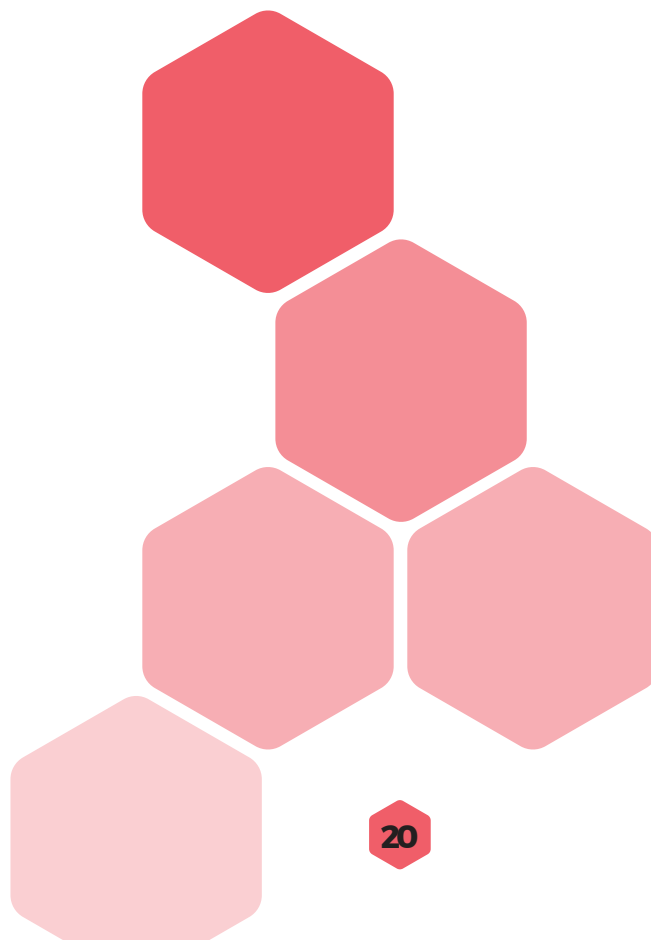
UNG LEDER I DAG

- To og to: snakk om fordeler og ulemper med å være unge ledere. Noter ned stikkord underveis.
- I plenum: Del det dere snakket om med de andre.
 - Eks. på fordeler: snakker samme språk, forstår humoren, fanger lettere opp hva som skjer fordi dere har erfaringer med hva dere skal se etter ved f.eks. erting eller utestenging, felles interesser og gleder.
 - Eks. på ulemper: autoritet og respekt, erfaringer knyttet til det å løse ulike situasjoner og se gode løsninger.
- Hvordan kan vi løse utfordringer knyttet til det å være en ung leder?

- Hvordan kan vi støtte hverandre?
- Lag et ark med stikkord på fordeler og ulemper på det å være ung leder. Se for dere et arrangement eller leir dere skal være med på som leder i NMSU eller i kirka deres.
 - *Hva er lurt å tenke på i forbindelse med ulempene dere nevnte på arket for denne situasjonen?*
 - *Hvordan kan dere møte eller løse disse utfordringene der?*
 - *Hvordan kan dere utnytte fordelene dere snakket om best mulig på arrangementet?*

UNG LEDER MED ERFARINGER:

- Hvilke ledererfaringer har vi med oss inn i kurset?
- Vi har alle erfaringer fra ledelse (venner, familie, skole, idrett, kirka m.m.), både der vi selv er ledere og der andre utøver ledelse av oss. Vi har derfor god mulighet til å lære av hverandre (både av erfaringer og lederstiler) på dette kurset! Vi kan lære av ulike settinger og lignende situasjoner som vi har vært i andre steder. Kanskje er det noen som har noen eksempler?

UTDYPENDE FOREDRAG

Lederskap - En introduksjon

La oss først gjøre et forsøk på å definere lederskap.

(Jeg anbefaler å bruke verktøyet www.mentimeter.com og lage en ordsky, hvor overskriften er lederskap, hvor deltakerne sender inn 3 ord som definerer lederskap for dem. Alternativt: Skriv lederskap på en tavle og be publikum om ulike ord for å definere lederskap)

Snakk deretter sammen om hva det er de tenker lederskap er.

Nå har vi snakket litt om hva dere tenker om lederskap. Her er en definisjon av lederskap.

"Leadership matters. If you lead well, people thrive. If people lead well in every sphere of society, then society thrives"
(www.onelifeleaders.com)

Dagens foredrag er skrevet av
ANNE-LIN B. HYNNEKLEIV

Anne-Lin har studert personaledelse og har en bachelor i ungdom kultur og tro fra MF. Hun har holdt flere lederkurs, og har mye ledererfaring fra både Acta og Normisjon. Hun jobber nå i Normisjon som regionleder i region Øst. Vi har spurt om hun kan gi oss en introduksjon til det å være en kristen leder.

Det finnes alltid lederskap, om vi er det bevisst eller ikke. Se for deg et gruppeprosjekt i klassen; en person begynner å snakke, organisere og tar ledelsen. Eller en i vennegjengen som tar initiativ når man ikke helt vet hva man skal finne på. Det er ikke alltid sånn at det er den som får i oppgave å være leder i et prosjekt som er den reelle lederen. Det finnes naturlige ledere rundt deg over alt, de vil ta rollen, de vil hjelpe oss i å definere et mål og vil være gode på å få folk med seg for å få gjort det man skal. Kanskje kjenner du deg igjen i dette? Er du en sånn? Er du bevisst på hvem, hva eller når du leder? Vi trenger bevisste ledere slik at vi leder i en retning vi ønsker. Det er derfor vi gjennomfører dette kurset.

"Leadership is a process of social influence, which maximizes the effort of others, towards the achievement of a goal" (Kruse 2013)

Dette sitatet rommer lederskap på en god måte.

- Ledelse handler alltid om andre mennesker.
 - *Noen følger alltid etter deg. Du er alltid et forbilde for noen.*
 - *Er du bevisst på hvem som ser opp til deg?*
 - *Vi påvirker mennesker rundt oss – er du bevisst at du påvirker de som følger deg?*
- Ledelse handler om å være i bevegelse. Man er alltid på vei et sted både i relasjon, personlig og med prosjektet.
- For å lede noen trenger du et mål. Du trenger å være bevisst på hvor du leder. Er du ubevisst så leder du fortsatt, men retningen er tilfeldig.
- Lederskap handler om å få frem det beste i de du leder, hjelpe mennesker til å utnytte sitt potensial.

Sendt inn til Gud

Vi er kalt inn til Gud. Det er lett å tenke at vi først og fremst er kalt til å gjøre forskjellige ting i livet. Vi er vant til å skulle prestere for å bli bekreftet, enten det gjelder skole, jobb, relasjonelt eller på "hjemmebane". Vi har alle forskjellige opplevelse av dette. Noen av oss er vant til høye krav og store forventninger. Andre har opplevd dette presset mindre.

Men vårt utgangspunkt er at vi er kalt til å være Guds barn! Hos Gud kan vi bare VÆRE. Der handler det ikke om prestasjon. Der handler det om å ta imot. Vi kan få ta imot hans kjærlighet. Vi er elsket ubegrenset, og uavhengig av hva vi gjør eller får til, bare fordi vi er hans barn. Slik som en far ser på sitt lille spedbarn, hjelper det, ser det, elsker det, slik vil Gud møte oss. Den kjærligheten er ubetinget, den vil aldri endre seg uansett om vi beveger oss vekk fra Gud, eller om vi ikke lykkes med prosjektene våre.

Dette er vårt utgangspunkt og noe vi alltid inviteres inn til. Vi kan tenke på det som en sentripetalkraft. Dette er ordet for kraften som drar oss innover mot et senter. Vi er i bevegelse og trekkes inn. Vi trenger å trekkes inn til Gud der han kan bekrefte oss, der vi kan få være, der vi kan lytte til hva han har å si.

Først og fremst er vi kalt til å være Guds BARN. Her er noen bibelvers om dette:

- Joh 1,12 Alle som tok imot ham, dem gav han rett til å bli Guds barn - de som tror på hans navn.
- Gal 4,6 Fordi dere er barn, har Gud gitt sin Sønnns Ånd i våre hjerter, og Ånden roper "Abba, Far!"
- Rom 8,15 Dere har ikke fått trelldommens ånd, så dere igjen skulle være redde. Dere har fått barnekårets Ånd som gjør at vi roper: "Abba, Far!"

Et viktig ledelsesbegrep innen lederskap i dag er selvledelse. Dette henger tett sammen med dette vi snakker om her. Det er viktig som leder å kunne lede seg selv, lytte innover, inn til følelser og å se på handlingene sine for å nå egne mål. Som kristen leder handler dette også om vår relasjon til Gud. Det er han som bekrefter oss. Vi trenger å la han få påvirke tankene våre og møte oss i følelsene, og det er han vi trenger å se handlingene våre i lyset av. Gjennom bønn, lese bibel og fylle seg med hans ord finner vi sannhet om hvem vi er, bekreftelse og anerkjennelse.

Vi sendes ut

Vi er kalt til å være med på Guds oppdrag i verden. Lederskap handler alltid om bevegelse. Vi trekkes inn, som i sentripetalkraften og derfra sendes vi ut, sentrifugalkraften. Vi trenger å veksle mellom dette hele livet. Inn til Gud, ut til fellesskapet og oppdraget.

Det står i Joh 20,21 "Som Far har sendt meg, sender jeg dere"

DU ER KALT

Når Jesus sender oss ut, kan vi kalle det å være kalt. Kallet handler om å være med på det Gud gjør i vår verden i dag. Kjernen av det handler det om at Gud ønsker at alle mennesker skal få se hvem han er. Kallet til en tjeneste handler ikke om våre prestasjoner, men om vårt fellesskap med Gud. Det handler om å lytte til Guds stemme og å bli kjent med hva som ligger på hans hjerte.

Gud sender Jesus til jorden slik at vi kan kjenne han. Å være en disippel handler om å følge etter han. Bibelen er det stedet vi først og fremst blir kjent med han, men også gjennom bønn, lovsang og sammen med andre kristne.

DU ER ALLTID SENDT SAMMEN MED ANDRE.

Du er kalt til fellesskapet, til Guds familie. Når Gud kaller oss så gjør han det aldri alene.

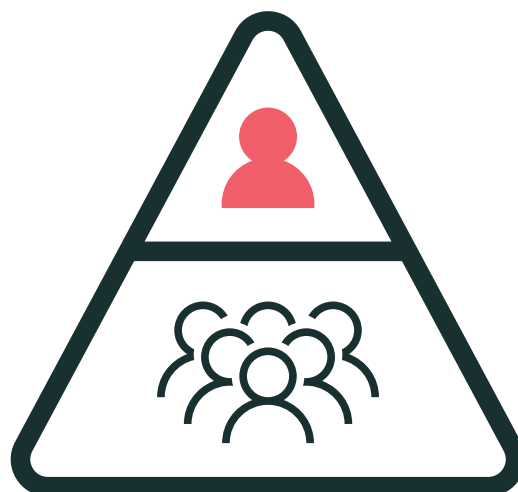
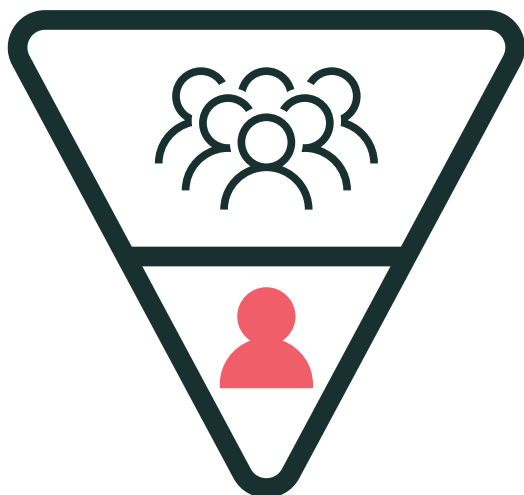
Det er et uttrykk som heter "No man is an island". Ingen klarer seg aleine, vi er alle avhengige av et fellesskap. Dette ser vi mange steder i bibelen:

- Disiplene ble alltid sendt ut to og to.
- Jesus knyttet til seg et team for å gjøre den oppgaven han var kommet til verden for å gjøre. Slik er det også i det vi sendes ut til å gjøre. Du er alltid sendt sammen med noen andre.

Et team er et lite antall mennesker med komplementære ferdigheter som er forpliktet til et felles formål, felles mål og tilnærming til arbeidet som de holder hverandre gjensidig ansvarlig for (Katzenback & Smith 1993).

Opplever du Gud har kalt deg til noe, du blir gira for et prosjekt, er din første jobb å finne ut – hvem skal jeg gjøre dette sammen med. Har Gud kalt deg, så har han også fortalt noen andre om det. Finn de først.

DU ER SENDT SOM TJENER

Jesus advarer oss mot å være ledere som setter oss på toppen, ledere som hersker over andre. Han advarer mot å heve seg over andre, se på seg selv som bedre enn andre. Jesus sier: «Dere skal ikke la dere kalle rabbi, for én er deres mester, men dere er alle brødre. Og dere skal ikke kalle noen på jorden far, for én er deres Far, han som er i himmelen. La heller ikke noen kalle dere lærere, for én er deres lærer, Messias» (Matt 23,8–10).

Jesus var tjenende i sitt lederskap.

Jesus var en tjener overfor disiplene sine. Under nattverden, da disiplene hadde diskutert seg imellom om hvem som var den største av dem, sa Jesus: «Hvem er størst, han som sitter til bords eller han som varter opp? Er det ikke han som sitter til bords? Men jeg er som en tjener blant dere» (Luk 22,27). Jesus vasket også føttene deres og sa: «Jeg har gitt dere et forbilde, for at også dere skal gjøre slik som jeg har gjort mot dere» (Joh 13,15). De var fremtidige ledere, apostler, og skulle lede arbeidet med de første menighetene, og han viste dem at det var gjennom å tjene hverandre de kunne være gode ledere.

Tjenende lederskap er en kjent ledelsesfilosofi blant ledere i dag.

Som du ser av denne modellen handler dette om å lede nedenfra og opp. Tradisjonelt har ledelse vært en som står på toppen av en pyramide og bestemmer hva de under skal gjøre. En tjenende leder er tjener først. Han eller hun leder ut fra å modellere det å tjene og å hjelpe hverandre. Her er noen punkter til et tjenende lederskap.

En leder:

- Lytter. Gode ledere lytter til: seg selv, til sine medarbeidere, til Gud, til oppdraget
- Har empati for de andre på teamet og de man er leder for
- Utvikler ledere, er opptatt av at andre skal få rom til å

vokse og utvikle seg

- Er opptatt av hele mennesket, ikke bare jobb
- Oppmuntrer
- Bygger fellesskap
- Tenker deg, ikke meg
- Tenker langsiktig
- Leder med en ydmyk holdning

Det er også viktig å si at Jesus også brukte andre typer lederskap der dette var nødvendig. F.eks:

- Den kommanderende stilen. Jesus rensket tempelet og kastet ut salgsbodene i tempelet.
- Den autoritære stilen. "Jeg er veien, sannheten og livet, ingen kommer til faderen uten ved meg" I en slik stil setter Han målet, men de som følger han har frihet til hvordan de følger.
- Den demokratiske stilen. Disiplene kommer med sine innspill og tanker og får være med å påvirke beslutninger; som da Jesus metter fem tusen i ørkenen.

Ledelse er ikke bare én teori. Det er mange teorier om ledelse og ulike modeller kan være nyttig i ulike deler av ledelse.

MAKT

Som leder har du makt, og positiv makt er viktig for å kunne lede. Makt er viktig for å bli sett og hørt. Det er viktig for å få ting til å skje og for å ha gjennomslagskraft. Makt er viktig for å få frem målet og for å vise hvor vi er på vei. Vår oppgave som ledere er å lede mennesker i en retning.

"Ledelse handler om å få beveget andre til å trekke i ønsket retning, og for å få til dette må du både forstå landskapet av sosial innflytelse og mestre kunsten å påvirke andre for å få gjennomslag for det du ønsker" (promethevs.no).

Men man skal være observant på at vi mennesker har kort vei til å misbruke makten vi får.

Autoritære, dominerende ledere utnytter gjerne grupperessurser til fordel for seg selv og sine nærmeste. Vi kan i gode hensikter for å nå målet utøve makt uten å selv være klar over det. Her er det viktig å være bevisst og å lytte til de rundt deg.

Det viktigste i forhold til makt er å være bevisst. Her er et par gode verktøy for å få dette til:

- Skap en tilbakemeldingskultur rundt deg
- Gå sammen med noen. Skaff deg en mentor. Slik vi har snakket om at Jesus sendte disiplene to og to, trenger vi som ledere også å gå med noen som kan veilede oss i vårt lederskap
- Husk å lytte deg inn på de du har rundt deg

HAN SOM BOR I DEG ER STØRRE HAN SOM BOR I VERDEN.

Vi skal gjøre en øvelse.

Alle reiser seg opp. Løft den høyre armen og pek rett frem med pekefingeren. Se på fingeren. Stå stille med bena. Vri overkroppen og armen så langt dere kan til høyre. Legg merke til og husk punktet dere nå peker på med pekefingeren.

Snu dere tilbake til utgangsposisjonen og ta ned armen. Lukk øynene deres. Denne gangen skal dere se for dere det samme, uten å faktisk gjøre det. Se for dere at dere løfter armen og peker så langt dere kom forrige gang og enda litt lenger.

Åpne opp øynene, løft armen og pek foran dere med fingeren igjen. Nå gjør dere det samme som første gangen.

Var det mange av dere som opplevde at dere pekte lenger til siden nå enn den første gangen?

Vi setter mange begrensninger for hva vi kan få til og hvem vi er som ledere. Når du tar Gud med deg i det du skal gjøre, kan du oppnå langt mer enn det du i utgangspunktet kunne forstå. Han som er i deg kan gjøre uendelig mye mer enn det du kan forstå.

OPPSUMMERING

Husk, du er først kalt til å være Guds barn

Du er sendt sammen med andre

Du er sendt til å tjene

Og *Han som virker i oss med sin kraft, kan gjøre uendelig mye mer enn det vi ber om og forstår* (Ef. 3.22).

Spørsmål til refleksjon og samtale

- Hvis Gud finnes og han er her, hvordan skulle du ønske at Han møtte deg akkurat nå?
- Hvor opplever du Gud nær?
- Hvor er du en leder?
- Hvordan kan tjenende lederskap se ut fra der du leder?
- Hvem er teamet ditt, hvem leder du sammen med?
- Hva er fallgruvene ved at vi som ledere har makt?
- Og hva vil du oppnå?

